

Libris .RO

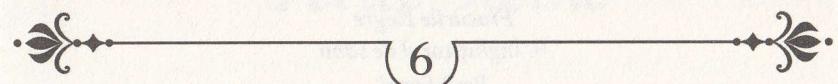
Respect pentru oameni și cărți

FRACURILE NEGRE

1. *Brasarda cu nestemate*
2. *Inimă de Oțel*
3. *Strada Jérusalem*
4. *Arma nevăzută*
5. *Mama Léo*
6. *Înghititorul de săbii*
7. *Cavalerii Tezaurului*
8. *Banda Cadet*

PAUL FÉVAL

FRACURILE NEGRE

ÎNGHITITORUL DE ȘĂBII

Traducere din limba franceză de
AURELIA ULICI

Cuprins

Partea întâi.	Petite-Reine	5
I.	Bâlcium de turtă dulce	7
II.	Regele studenților	15
III.	Un hohot de râs	21
IV.	Cafea neagră	29
V.	Cafea cu lapte	36
VI.	Cireașa	45
VII.	Hoața de copii	54
VIII.	Mulțimea	63
IX.	Comisariatul de poliție	72
X.	Odiscea doamnei Saladin	81
XI.	Petite-Reine se trezește	90
XII.	Vox audita in rama	99
XIII.	Pătuțul	108
XIV.	Justin	118
XV.	Vânzarea lucrurilor lui Lily	128
XVI.	Memoriile lui Échalot (Începute în decembrie 1863)	137
XVII.	Urmarea memorilor lui Échalot	147
XVIII.	Sfărșitul memorilor lui Échalot	
XIX.	Primul roman al lui Saphir	157
XX.	Marchizul Saladin	168
XXI.	Saladin își recunoaște dușmanul	177
XXII.	Ducele de Chaves	186
XXIII.	Doamna ducesă de Chaves	195

Partea a doua. Domnișoara Saphir	203
I. Médor, ultimul înghițitor de săbii	205
II. Saladin sapă tranșee	214
III. Saladin trece la atac	223
IV. Saladin inventează un roman	231
V. Saladin dă de urma Fracurilor Negre	239
VI. Saladin analizează afacerea la bani mărunți	247
VII. Norul	254
VIII. Clubul Bonetelor de Mătase Neagră	262
IX. Cântecul înghițitorului de săbii	270
X. Tatâl-Tuturor	279
XI. Semnul	286
XII. Triumful lui Languedoc	293
XIII. Domnișoara Guite sforăie	300
XIV. Consultația	310
XV. Jupân Justin	320
XVI. Justin se trezește de-a binelea	328
XVII. Capcana	336
XVIII. Decăderea unei mari organizații	346
XIX. Aventuri de noapte	355
XX. Scrisoarea lui Médor	364
XXI. Un leu bătrân care se trezește	372

I

Bâlcîul de turtă dulce

Erau patru muzicanți: un clarinetist înalt de vreo cinci picioare și opt degete, care, dacă și-ar fi pus șase pachete de cărți în fiecare cizmă, ar fi putut fi la nevoie „gigantul belgian“, un cântăreț la trombon, cocoșat, unul care cânta la trianglu, foarte Tânăr, și o grăsană, cât un turn, care cânta la tobă.

În afară de ei mai era un lăncier polonez care să sune din clopoțel, o piață îmbrăcată în pânză de saltea, care să strige la portavoce, și o fetiță roșcovană, cu față smeadă, care zdrăngănea din răsputeri un tam-tam, regele instrumentelor, al căror rost este să producă un zgromot turbat.

Toate astea făceau o hărmălaie îngrozitoare în fața unei barăci destul de spațioase, dar cât se poate de dărăpănată, care avea ca firmă un panou sfâșiat, reprezentând patimile Domnului Nostru Iisus Hristos, șerpi boi, o trupă de cavalerie la atac, un leu devorând un misionar și pe regele Ludovic-Filip cu numeroasa lui familie, primindu-i pe ambasadorii lui Tippoo-Saïb.

Cerul tabloului, pe care zburau hipogrifi, baloane, comete, trapeziști, Auriol gata să execute saltul periculos, și o pasăre rară, purtând în gheare un măgar, era tăiat de o banderolă desfășurată în fantastice volute, pe care se putea citi următoarea inscripție:

Teatru francez și hidraulic

Trucuri savante, gimnastică și varietăți din al XIX-lea secol al Luminilor

Conducător: doamna Canada

Întâia iluzionistă a capitalelor Europei civilizate

Clarinetistul venea din Germania, ca toți clarinetiștii. Era un amărât slăbănoș, ciolănos, îmbrăcat în uniformă de chirurg militar. Avea un nas impresionant, care devinea aproape rotund când sufla în muștiucul

înfundat al instrumentului. Cocoșatul care cântă la trombon era din Pontoise, unde avusese oarece necazuri cu justiția. Cel de la trianglu venea din cartierul Invalidilor, din Paris. Avea paisprezece ani. Fața colțuroasă, uscată, serioasă și ironică în același timp, te-ar fi făcut să-i dai cel puțin douăzeci de ani, dar trupul era al unui copil.

La prima vedere, nu arăta rău. Fața, destul de frumoasă, dar bătrânicioasă și gata obosită, era încunjurată de un minunat păr negru, îngrijit aranjat. Dacă te mai uitai o dată, te lua cu un fel de rău văzând copilul bătrân care nu arăta nici a băiat, nici a fată. Costumul, alcătuit dintr-o vestă de catifea deschisă la culoare peste o cămașă de lână roșie, părea curat și aproape elegant pe lângă zdrențele tovarășilor săi.

Clarinetistul se numea Kœhln, zis Cologne. Cântărețul la trombon avea numele Poquet, zis Atlas, din cauza cocoșei, iar cel de la trianglu se numea pur și simplu Saladin, sau mai degrabă domnul Saladin, căci avea oarecare poziție socială. La vârsta la care majoritatea adolescentilor sunt o povară pentru familie, el combina talentul la trianglu, arta de a înghiți săbii și de pe-acum îi putea ține locul doamnei Canada, răgușită, în dificila sarcină de „a însăra cuvinte meșteșugite”.

„A însăra cuvinte meșteșugite” sau „a mânui seducător cuvintele” însemna a rosti câteva vorbe convingătoare care să-i invite pe oameni să se grăbească, bulucindu-se în baracă.

În afară de calitățile lui, Saladin era foarte bine înzestrat în privința originii și a protectorilor. Tatăl lui era lăncierul polonez care suna clopoțelul, doică îi era paiața îmbrăcată în pânză de saltea, nașa era femeia grăsană, care bătea la toba mare.

Femeia nu era alta decât doamna Canada, văduvă, nu numai directoare a Teatrului Francez și Hidraulic, dar și dresoare de monștri feroce. Cântarea peste sută de kile, dar fața lătăreață avea o expresie atât de veselă și de cumsecade, încât lumea se mira mereu văzând cum i se sparg bolovani pe burtă cu ciocanul de la forjă.

Pentru ea era mai mult vorba de obișnuință decât de rezistență. Paiața, un bărbat de vreo cincizeci de ani, ale cărui picioare slăbănoage susțineau un bust de Hercule, avea o mutră și mai angelică decât a doamnei Canada. Îți făcea plăcere să-i vezi zâmbetul prietenos și modest. Îndeplinea funcțiile domnului Canada, pe care o moarte prematură îl răpise din bâlcii. Chiar i se spunea domnul Canada, dar numele lui adevărat era Échalot, fost ucenic de farmacist, fost agent de afaceri, fost model datorită bustului său, fost angajat supranumerar al nobilei asociații a Fracurilor Negre.

În schimb, doamna Canada accepta să i se dea porecla de Échalote. Între cei doi exista o legătură sentimentală, bazată pe respect, iubire și comoditate.

Lăncierul polonez, tatăl lui Saladin, era un individ de îndoielnică moralitate. Era un bărbat aproape de aceeași vârstă cu Échalot, dar mai preocupat de propria persoană. Părul lins, de un galben înspicat cu fire cărunte, strălucea de pomadă ieftină și își făcea sprâncenele cu un dop ars. Asta dădea strălucire privirii, mereu îndreptată spre dame.

Nu-i dăduse exemple bune lui Saladin, fiul său, iar văduva Canada se plângea de capcanele pe care le întindea mereu onoarei sale. Avea un nume frumos: Amédée Similor.

El și Échalot erau un fel de Oreste și Pilade, doar că Similor, lipsit fiind de delicate, abuza de generozitatea lui Échalot, care, fără el, ar fi putut face multe lucruri bune în Teatrul Francez și Hidraulic și ar fi putut-o conduce pe doamna Canada la altar. Similor fusese profesor de dans la diferite familii, la Grand-Vainqueur fusese model pentru picioare, adunase mucuri de țigări și fusese angajat la birourile aminitelor Fracuri Negre.

Arta de a înghiți săbii probabil că împietrește inima. Tânărul Saladin îi datora totul lui Échalot, căci Similor, tatăl lui, nu-i dăduse niciodată decât șuturi în fund.

Cu toate acestea, Saladin nu-l trata pe Échalot cu respectul cuvenit. Desi îl hrănise cu biberonul, într-o vreme când doi cenți dați pe lapte însemnau pentru el o cheltuială serioasă, Saladin nu păstra față de binefăcătorul său nici un fel de recunoștiță. Échalot accepta că adolescentul avea mai multă minte decât sensibilitate, dar nu se putea împiedica să-l îndrăgească.

Fetița cu față smeadă și păr roșcat se numea Fanchon (nume de scenă, domnișoara Freluche). Dansa pe sârmă destul de bine, era urâtă, obraznică și lipsită de educație.

I-ar fi plăcut să facă tot ce făcea Saladin, care o domina de la înălțimea talentului său. Cititorul nu trebuie să se lase păcălit: Saladin avea inteligența lui Voltaire, o telită de trucuri cele mai potrivite la bâlcii.

Era pe la sfârșitul lunii aprilie 1852, în penultima zi din săptămâna Floriilor, perioadă consacrată prin tradiție și tipic marii serbări populare, bâlcii de turtă dulce. De amar de ani nu se mai văzuse în Piața Tronului o astă strălucită adunare de artiști, renumiți pe la diferitele Curți ale Europei. În afară de vânzătorii de figurine de turtă dulce cu miere și turtă dulce de Reims, toți furnizorii ai capetelor încoronate, se mai găseau aici dentistul împăratului Braziliei, pedichiuristul Preagrațioasei

Sale Maiestăți, regina Angliei, și savantul chimist care fabrica curele de ascuțit briciul pentru țarul tuturor Rusiilor.

Bineînțeles, erau aici o doamnă de o curătenie destul de îndoelnică, chemată să le dădea în cărți arhiduceselor Austriei, apoi hypnotizatoarea obișnuită a infantelor Spaniei, Abencérage, maurul din Granada, negustor care livra nobililor cavaleri glanț pentru pantofi, și generalul argentinian care, nemulțumindu-se să curețe Curtea Suediei, încă lustruiește cratițele de la Saint-James, lipște porțelanuri la Escurial și are și privilegiul să vândă perii de scărpiniat întregii familii a regelui Prusiei.

Cățiva filosofi s-au întrebat la ce bun toată însăruirea asta caraghioasă și pompoasă de referințe regale aici, în plin foburg Saint-Antoine, despre care nu se crede că este locuit de curteni. Există însă un zeu viclean, care, de dimineață până seara, nu face altceva decât să pună tot felul de întrebări ca să-i încurce pe filosofi.

În vreme ce mijlocul imensei piețe rotunde era ocupat de prăvălii unde n-ai fi reușit să găsești nici măcar un pachetel de un cent care să nu fie împodobit cu una sau două steme regale, marginea, de jur-împrejur, era rezervată teatrelor și atracțiilor care nu se sfiau să-și însire auguștii protectori. Sunt sigur că nici în plin Ev Mediu negustorii de bâlcii adunați la Drap d'Or nu urlau cu atâta afectare numele regilor și împăraților.

Toată aristocrația barăcilor se afla aici, celebrul Cocherie, universalul Laroche, maimuțele politehnice, tablourile vivante, sibila pariziană, calul cu cinci cozi, coțofana hoață, copilul-encefal, micul cerb savant care trece prin cerc, luptători cu mâinile goale: Arpin, Marseille, Rabasson, albinoși, negri, piei-roșii, foci, crocodili, hermafroditul, boa-constrictor, iepurele care joacă domino, omul cu păpușa, frații siamezi, adolescentul-schelet, muzeul de ceară și cabana ciuruită de găuri rotunde, unde pentru doi cenți puteai călători, străbătând cele cinci continente ale lumii.

Erau ceasurile cinci după-amiază și vremea era amenințătoare. Pentru atât de multe și mari atracții, în Piața Tronului abia dacă se găseau în acel moment vreo sută de curioși înrăiti, care priveau cu dragă înimă la mofturile scrise pe uși, dar nu dădeau nici un semn că ar dori să intre. Pentru suta asta de gură-cască, miile de acrobați, saltimbanci, paiațe, marchizi și mame cu copii din ce în ce mai mici se întreceau cu disperare în giumentălăciuri. În aceste momente dificile își dovedesc artiștii de bâlcii îndrăzneala lor proverbială. Portavoce, tam-tam-uri, zbârnăitori, tobe, trompete, tobe mari, oficleide, toate se încăpățânau să producă un zgomot infernal, chiar și atunci când nu era nimeni să le

asculte. Probabil că lui Bilboquet i-a venit de mai multe ori ideea să dea foc prăvăliei, numai să aibă ocazia de-a striga: săriți, arde!

Poate aşa ar fi atras lumea.

Strigătele se ciocneau unele de altele cu o violență nemaiauzită. Era un vălmășag de gesticulații violente, dansuri furioase, lovitură de picior mereu îndreptate în același loc, urlete, gesturi, sunete de clopot, vibrații metalice, cântece, pocnitori și fanfare.

- Cumpărăți bilete!
- Ca să credeți, trebuie să vedeți!
- Doi cenți!
- Unicul fenomen pe lume, care a primit o medalie de aur chiar din mâinile printului Albert!
- Zdrang! Bum! Pac! Pac!
- Sărmana mamă a murit de durere văzând monstrul căruia îi dăduse viață!
- Ta-ra, ta-ra-ta, ta-ra-ta! Oac! Oac!
- Se oferă treizeci de mii de franci bani gheata cui poate arăta ceva asemănător! E viu!
- Intrați! Mai sunt șase locuri și sunt cele mai bune!
- Veniți, lume, lume! Veți vedea leul-de-mare înghițind copilul cu săni!

- Nu costă nici măcar un franc! Nici juma' de franc! Nici douăsincinți de centime!... Bum! Zdrang!

- Optsprezece ani! Două sute de kile și atracții nemaivăzute la greutatea ei!

Teatrul Francez și Hidraulic era situat în capătul Pieții Tronului, în stânga, ducând spre bulevardul Montreuil: loc bun duminica, atunci când valul vine dinspre barieră, loc nepotrivit în timpul săptămânii, când vizitatorii, mai rari, vin dinspre Paris.

Banul la ban trage: Laroche, acest Rothschild al șarlatanilor, și puternica „familie Cocherie“, un fel de operă a bâlcii, ocupă mereu cele mai bune locuri.

Cu tot soarele fermecător de primăvară, ziua nu fusese norocoasă și cerul negru prevăstea o seară proastă. Doamna Canada, cu moațele în cap și cu vesta scurtă, din indian, stil Pompadour, pe spatele ca de elefant, bătea toba cu o resemnare melancolică. Cologne, clarinetistul, și Poquet, zis Atlas, omul cu trombonul, suflau descurajați în instrumentele lor grozave. Saladin, prezumтивul moștenitor, freca ușor triangul. Similor căuta în zadar la orizont ceva dame pe care să le întuiască galant cu privirea și agita clopoțelul în dorul lelii. Doar paiața

Échalot, neclintit în consecvență lui, trimitea prin portavoce chemări ca niște mugete, în același timp alinând prin cuvinte potrivite disperarea tovarășilor.

– Nu s-a mai văzut niciodată ceva asemănător în Paris! striga el. (încet) Haideți, domnișoară Freluche, pentru Dumnezeu! bateți mai tare în cazanul ăla, altfel n-o săveți nici o ceapă degerată pentru supă! (în portavoce) Niciodată, niciodată, niciodată nu veți mai vedea ceva atât de frumos! (încet) Mai tare, doamnă Canada, frumoasa frumoaselor! Puțin mai vioi, Similor! (tare) E ultima reprezentăție, unică și irevocabilă, înainte de plecarea marii mașini americane, electrice, pneumatice și agricole spre Portugalia, a cărei Academii de științe naționale a vrut s-o cerceteze cu de-amănuntul ca să poată face un raport către domnul Leverrier! (încet) Dă-i drumu', Cologne!, trage tare, Poquet! Uite acolo trei țărani pe care i-am putea păcăli... și un artilerist, și o blondină cu pisicuță! (tare) Minunatele fântâni din Versailles în mărime naturală, urmate de cascada Rinului de la Schaffhausen, cu ambarcațiuni duse de curentul fluviului care-i frontiera naturală a țării. (încet) Încă doi artileriști, pentru cele trei țărăncuțe: bun! (tare) Héloïse et Abélard cu domnișoara Freluche și Tânărul Saladin, elev de frunte al Conservatorului din Sicilia, cucerită de generalul Garibaldi! (încet) Atențiu-ne! Două mame grăsane și ucenicul lor măcelar! Treci la clopoțel, Amédée! (tare) Moartea lui Abel, executată de același artist care va înghiți trei săbii de cavalerie și va sparge jumătate de duzină de bolovani pe pieptul doamnei Canada, prima iluzionistă a Observatorului! (încet) Fir-ar să fie! Priviți! Un pair străin al Franței sau negustor de sclavi din colonii! Åsta-i pentru blondină! Dați-i drumu'! (tare) Dans și acrobații pe sărmă, executate de domnișoara Freluche, unica elevă pe care doamna Saqui a împiedicat-o în ultimul timp să apară în public, ca urmare a geloziei pe care i-o inspiră! (în portavoce) Doamna Saqui! Doamna Saqui! Doamna Saqui!

Orice eroism cu răsplata lui. Când Échalot se opri, sfârșit, erau cel puțin o duzină și jumătate de gură-cască în fața scenei Teatrului Francez și Hidraulic: trei artileriști, trei țărănci din Picardia, două femei cumsecade care țineau la braț un bărbat ca pe un coș cu două toarte, patru sau cinci soldați și cam tot atâtia puștani. În afară de ei mai era o Tânără blondă, care ținea de mână o fetiță adorabilă, și un personaj înalt, foarte brunet, cu pielea și mai negricioasă, care o urmărea cu o privire fixă și întunecată pe frumoasa doamnă și minunea ei de fetiță.

Armata doamnei Canada, ca electricată de această năvală neașteptată, se trezi. Lăncierul polonez își agita clopoțelul cu înfrigurare, aruncând

ocheade înflăcărate țărăncilor, mamelor grăsane și tuturor celor ce purtau fustă.

În umila situație pe care i-o rezervase soarta, omul era un adevărat Don Juan.

Muzica izbucnii și domnișoara Freluche începu să lovească frenetic în tam-tam, în timp ce Échalot scotea răgete ca de tigru în portavoce. Vai!, dar totul fu zadarnic. Cele trei țărănci trecură mai departe și, sigur, cu toată blândețea firii ei, doamna Canada cu placere le-ar fi sugrumat, căci îi traseră după ele pe cei trei artileriști. Cele două mame grăsane împreună cu ucenicul de măcelar se luară după ei, atrăgându-i și pe puștanii pe care acel trio îi distra.

Cei cinci soldați infanteriști îi imitară pe puștani și frumoasa blondină, luând-o în direcția opusă, se îndrepta deja spre drumul care ducea în foburgul Saint-Antoine, în timp ce fetița spunea cu o voce drăguță și dulce, ca ciripitul unei vrăbiuțe:

– Mamă, aş fi vrut s-o văd pe doamna Saqui.

– Doamna Saqui! doamna Saqui! doamna Saqui! urlă Échalot în portavoce. Doi cenți! Doi cenți!

Copila trase de mâna mamei, care se opri imediat.

– Nadă! murmură Tânărul Saladin, care urmărea scena cu privire de cunoșător.

Ochii lui Saladin erau destul de frumoși, dar când privea fix deveneau rotunzi ca ai unui erete. Frumoasa blondă ridică fetița în brațe cu un gest de mângâiere drăgăstoasă.

– Locuim departe, spuse ea, și e târziu. Dacă vrei, măine, Petite-Reine, coborâm și vezi dansatoarea pe sărmă de la podul Austerlitz.

– Nu, răspunse Petite-Reine, astăzi, pe doamna Saqui vreau s-o văd. Supusă, Tânără mamă urcă scara subredă care ducea la scenă.

Doamna Canada, ridicând cu o mână toba mare și cu cealaltă făcând să scârțâie o pereche de talgere ciobite, le învăluie pe mamă și copilă cu o privire de drăgăstoasă recunoștință. Avea o inimă bună și le-ar fi îmbrățișat. Avea și de ce, căci „pairul străin al Franței“ o luă pe urma frumoasei blonde, trăgându-și pălăria pe ochi.

Două domnișoare despre care încă n-am vorbit, dar nu păreau deloc să facă parte din lumea bună a foburgului Saint-Germain, îl urmară pe negustorul de sclavi. Trei băieți de prăvălie se luară după cele două demoazele. Cei cinci soldați infanteriști, văzând asta, se sfătuiră: unde merg toți merg și ei, cu nasul în vânt, cu aer mirat, cu conștiință împăcată. și intrară.